

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ПРИКАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНИКА**

Факультет природничих наук

Кафедра анатомії і фізіології людини та тварин

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

СТАТЕНЕ ВИХОВАННЯ

Спеціальність 014 Середня освіта (за предметними спеціальностями)

Галузь знань 01 Освіта/Педагогіка

Затверджено на засіданні кафедри
Протокол № 6 від "31" січня 2023 р.

м. Івано-Франківськ – 2023

Силабус – це документ, в якому роз'яснюється взаємна відповідальність викладача і студента. В ньому представляються процедури, політики, зміст курсу, а також календар його виконання. В силабусі мають бути озвучені вимірювані цілі, які викладач ставить перед своєю дисципліною.

Студент має зрозуміти, чого він/вона зможе навчитися, чим саме може бути корисним цей курс. Силабус окреслює концептуальний перехід від «здобування знань» і «одержання практичних навичок» до компетентностей, що їх може засвоїти студент, вивчаючи цей курс. Силабус включає в себе анотацію курсу, мету (компетентності), перелік тем, матеріали для читання, правила стосовно зарахування пропущених занять. На відміну від робочого тематичного плану і навчально-методичного комплексу дисципліни, силабус створюється для студента.

Форма силабусу розглянута на засіданні НМР університету
Протокол № ____ від «__» _____ 202 р.

Форма силабусу Затверджена Вченою радою університету
Протокол № ____ від «__» _____ 202 р.

Розробники силабусу:

Грицуляк Богдан Васильович – зав. каф. анатомії і фізіології людини та тварин, проф., д.м.н.

Глодан Оксана Ярославівна – доцент кафедри анатомії і фізіології людини та тварин, к.б.н.

ЗМІСТ

1. Загальна інформація
2. Анотація до курсу
3. Мета та цілі курсу
4. Компетентності
5. Організація навчання курсу
6. Система оцінювання курсу
7. Політика курсу
8. Рекомендована література

Зміст

1. Загальна інформація.....	5
2. Опис дисципліни	5
3. Структура курсу	7
4. Система оцінювання курсу (зразок)	8
5. Оцінювання відповідно до графіку навчального процесу	8
6. Ресурсне забезпечення.....	9
7. Контактна інформація.....	Ошибка! Закладка не определена.
8. Політика навчальної дисципліни	9

1. Загальна інформація

Назва дисципліни	Статеве виховання
Освітня програма	
Спеціалізація (за наявності)	
Спеціальність	014 Середня освіта (за предметними спеціальностями)
Галузь знань	01 Освіта/Педагогіка
Освітній рівень	Бакалавр
Статус дисципліни	Вибіркова
Курс / семестр	
Розподіл за видами занять та годинами навчання (якщо передбачені інші види, додати)	3 ECTS
Мова викладання	Українська
Посилання на сайт дистанційного навчання	

2. Опис дисципліни

Мета та цілі курсу

«Статеве виховання» - дисципліна вільного вибору студента, яка надасть відомості з питань статевого виховання, які враховують світові та вітчизняні досягнення з проблеми статевого виховання дітей від народження до юнацтва.

Мета – формування у майбутнього педагога адекватного ставлення до питань статевого виховання дітей.

Завдання курсу:

Надати знання щодо:

- історично-складених суспільних переконань стосовно сутності статі;
- сучасних тенденцій та особливостей організації статевого, сексуального та гендерного виховання;
- значення статевого виховання задля розвитку особистості;
- психолого-педагогічних особливостей статевого виховання дітей від народження до старшого підліткового віку;
- сутності статевого виховання у навчальних закладах освіти та родинного статевого виховання;
- становлення статево компетентної особистості дитини, з урахуванням її віку й індивідуальних особливостей.

Компетентності

Ж. Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми в галузі середньої освіти (за предметною спеціалізацією

«Біологія та здоров'я людини»), що передбачає застосування законів, теорій та методів біологічної науки, психології, наук про освіту та про здоров'я і характеризуються комплексністю та невизначеністю педагогічних умов організації освітнього процесу та створення здоров'язбережувального освітнього середовища на рівні ЗЗСО.

ЗК 1. Знання та розуміння предметної галузі біологія та основи здоров'я і сфери майбутньої професійної діяльності.

ЗК 4. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК 7. Здатність до пошуку інформації, її інтерпретації та застосування даних у професійній діяльності.

ЗК 9. Здатність до самостійної роботи, співпраці на засадах партнерствах і командної роботи.

СК 1. Здатність до формування в учнів ключових і предметних компетентностей із біології та основ здоров'я та здійснення міжпредметних зв'язків.

СК 5. Здатність використовувати біологічні поняття, закони, концепції, учення і теорії біології із метою розвитку в учнів розуміння цілісності та взаємозалежності живих систем і їх складових.

СК 6. Здатність розуміти знання про будову, функції, життєдіяльність, класифікацію, походження, поширення, практичне значення живих організмів біологічних систем усіх рівнів їх організації.

СК13. Здатність застосовувати знання та вміння з математики, фізики, хімії та інших суміжних наук для вирішення завдань сучасної біології, здатність виконувати роботу з дотриманням правил біологічної етики, біобезпеки, біозахисту. Усвідомлення необхідності збереження біорізноманіття, охорони навколишнього середовища, раціонального природокористування.

СК15. Сучасні уявлення про принципи клітинної організації біологічних об'єктів, структуру і функції клітинних органел, синтез органічних сполук в клітинах, етапи енергетичного обміну.

Програмні результати навчання

ПРН01. Здатність демонструвати знання і розуміння провідних понять,

узагальнень і законів, концепцій, вчень і теорій біології та інших суміжних наук.

ПРН02. Здатність використовувати біологічні знання для дослідження живих систем різного рівня організації.

ПРН05. Здатність застосовувати знання для розв'язування якісних та кількісних задач у біології.

ПРН08. Здатність знаходити та використовувати інформацію з різних джерел (електронних, письмових) згідно із завданням

ПРН11. Здатність чітко і логічно відтворювати базові знання з біології, оцінювати нові відомості та інтерпретації в контексті формування в учнів цілісної природничо-наукової картини світу.

ПРН21. Знати будову й функції організму людини, основи здорового способу життя; знати способи надання першої допомоги під час морфо-функціональних порушень різних систем організму людини.

3. Структура курсу

№	Тема	Результати навчання	Завдання
1.	Основні наукові підходи до проблеми статевого виховання	Поняття статі та статевого виховання. Психосексуальний розвиток та статева поведінка дитини. Формування адекватних статевих уявлень у дітей.	Виконання тестових завдань з вивченої теми, Опрацювання контрольних запитань, завдань для самостійної роботи
2.	Історія статевого виховання в контексті розвитку суспільства	Статеве виховання в історії суспільства. Проблеми статевого виховання у радянській науковій школі. Гендерне виховання. Вимоги соціуму до виховання статей	Виконання тестових завдань з вивченої теми, Опрацювання контрольних запитань, завдань для самостійної роботи
3.	Актуальні питання статевого виховання на сучасному етапі	Дитяча закоханість. Інтерес дітей до будови тіла та статевих органів. Зацікавленість процесом народжування дітей. Дитячий онанізм та гігієна	Виконання тестових завдань з вивченої теми, Опрацювання контрольних запитань, завдань

		геніталій.	для самостійної роботи
4.	Особливості статевого виховання у сім'ї та навчальних закладах	Родина – перший соціальний інститут у здійсненні статевого виховання. Організація статевого виховання у навчальних закладах. Дослідження причин гендерного насильства у школярів	Виконання тестових завдань з вивченої теми, Опрацювання контрольних запитань, завдань для самостійної роботи
5.	Дошкільний та молодший шкільний вік – відзнаки статевого виховання	Шляхи та принципи здійснення статевого виховання. Дошкільний вік – першооснови статевого виховання. Молодший шкільний вік – становлення статевої компетентної особистості.	Виконання тестових завдань з вивченої теми, Опрацювання контрольних запитань, завдань для самостійної роботи
6.	Підлітковий та юнацький вік. Моделі статевого виховання	Наука сексологія. Сексуальний розвиток підлітків та юнаків. Сучасні моделі статевого виховання	Виконання тестових завдань з вивченої теми, Опрацювання контрольних запитань, завдань для самостійної роботи

4. Система оцінювання курсу

Накопичування балів під час вивчення дисципліни	
Види навчальної роботи	Максимальна кількість балів
Лекція	–
Практичні заняття	90
Самостійна робота	10
Максимальна кількість балів	100

5. Оцінювання відповідно до графіку навчального процесу

Види	Навчальні тижні	Разом
------	-----------------	-------

навчальної роботи	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17		
Лекції																			–
Практичні заняття		12		13		13		13		13		13		13					90
Самостійна робота																10			10
Всього за тиждень		12		13		13		13		13		13		13		10			100

Примітка: не рекомендується на один тиждень планувати кілька форм контролю.

6. Ресурсне забезпечення

Матеріально-технічне забезпечення	Мультимедійні презентації (лептоп, проєктор), використання системи дистанційної освіти для проведення тестування
-----------------------------------	--

7. Контактна інформація

Кафедра	Назва, адреса, кабінет, телефон, сайт, електронна адреса
Викладач (і) Гостьові лектори	Глодан Оксана Ярославівна
Контактна інформація викладача	

8. Політика навчальної дисципліни

Академічна доброчесність	Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника прагне створити середовище, яке сприяє навчанню, науковій роботі, впровадженню інновацій, інтелектуальному розвитку студентів і працівників, підтримці особливої академічної культури взаємовідносин. У цій канві політика дисципліни "Статеве виховання" спрямована на дотримання академічної доброчесності зі сторони викладача і студентів, які включають основні принципи: особистого прикладу; відповідальності; справедливості; сміливості; академічної свободи; взаємоповаги; прозорості; взаємної довіри; партнерства та взаємодопомоги; компетентності й
--------------------------	--

	<p>професіоналізму; безпеки та добробуту; законності. Дотримання правил поведінки студентів і викладачів, передбачених Кодексом честі Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника (протокол №11, від 29 листопада 2017 року).</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Кодекс честі Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника ➤ Положення про запобігання академічному плагіату та іншим порушенням академічної доброчесності у навчальній та науково-дослідній роботі студентів Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника. ➤ Положення про Комісію з питань етики та академічної доброчесності Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника ➤ Положення про запобігання академічному плагіату у Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника ➤ Склад комісії з питань етики та академічної доброчесності Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника ➤ Лист МОН України “До питання уникнення проблем і помилок у практиках забезпечення академічної доброчесності” <p>Ознайомитися з даними положеннями та документами можна за посиланням: https://pnu.edu.ua/положення-про-запобігання-плагіату/</p>
Пропуски занять (відпрацювання)	Студенти зобов'язані відвідувати заняття, незалежно у якій формі вони проводяться (авдиторно, дистанційно,

	<p>індивідуальний графік навчання). Систематичні пропуски занять, без поважних на те причин, є підставою для недопущення окремих студентів до складання семестрового контролю. Відпрацювання пропусків без поважних причин дозволяється лише за заявою на ім'я декана і набуття чинності відповідного розпорядження. Пропуски занять за поважних причин, підтверджених документально, відпрацьовуються без попередніх узгоджень.</p> <p>«Положення про порядок організації та проведення оцінювання успішності студентів ДВНЗ “Прикарпатського національного університету ім. Василя Стефаника” (введено в дію наказом ректора №799 від 26.11.2019) (див. стор. 4.)»</p> <p>Ознайомитися з положенням можна за посиланням: https://nmv.pnu.edu.ua/нормативні-документи/polozhenja/</p>
<p>Виконання завдання пізніше встановленого терміну</p>	<p>Завдання, які студент виконав пізніше зазначених кінцевих термінів не приймаються і повинні бути відпрацьовані індивідуально. Винятком із цього правила є наявність поважної причини з її документальним підтвердженням.</p> <p>«Положення про порядок організації та проведення оцінювання успішності студентів ДВНЗ “Прикарпатського національного університету ім. Василя Стефаника” (введено в дію наказом ректора №799 від 26.11.2019) (див. стор. 4.)»</p> <p>Ознайомитися з положенням можна за посиланням: https://nmv.pnu.edu.ua/нормативні-документи/polozhenja/</p>
<p>Невідповідна поведінка під час заняття</p>	<p>Студенти, чия поведінка впродовж одного чи кількох занять не відповідає загальним нормам, встановленим Кодексом честі Прикарпатського</p>

	національного університету імені Василя Стефаника, можуть бути тимчасово відсторонені від заняття з подальшим індивідуальним відпрацюванням у позаурочний час.
Додаткові бали	-
Неформальна освіта	Можливість зарахування результатів неформальної освіти регламентується <u>Положення про визнання результатів навчання, здобутих шляхом неформальної освіти в Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника (Редакція 3) (введено в дію наказом ректора № 672 від 24.11.2022 р.)</u> https://nmv.pnu.edu.ua/нормативні-документи/polozhenja/

Рекомендована література

1. Васютинський В.О. Хлопці і дівчата: статево-рольове виховання у родині / Вихователю про психологію та педагогіку сексуального розвитку дитини: Науково-методичний збірник / за ред. Т.В. Говорун. К.: Інститут змісту та методів навчання, 1996. С. 59-69.
2. Вихователю про психологію та педагогіку сексуального розвитку дитини: Науково-методичний збірник / за ред. Т.В. Говорун. К.: Інститут змісту та методів навчання, 1996. 168 с.
3. Гадасина А.Д. Плоды запретов: Подростки и секс: Кн. для учителей. М.: Просвещение, 1991. 79с.
4. Гаубаса С.М. Особливості статевого виховання дітей різного віку в сучасних умовах. *Все для вчителя*, 2003. № 29. С. 22-25.
5. Говорун Т. В. Батькам про статево виховання дітей. К.: Рад. школа, 1990. 157 с.
6. Говорун Т. Детская сексуальность. *Мир семьи*, 2005. №12.
7. Говорун Т.В., Шарган О.М. Батькам про статево виховання дитини. К.: Рад. шк., 1990. 160 с.
8. Гончаренко А.М. Особливості виховання гуманних взаємин хлопчиків і дівчаток дошкільного віку. *Теоретико-методичні проблеми виховання дітей та учнівської молоді*. К.: Наук. думка, 1999. 10. Кон І.С. Подростковая сексуальность на пороге XXI века. *Світло*. 2003. № 2. С. 37-44.
11. Кон І.С. Вступ до сексології: Пер. з рос. / П.Л. Пироженко. К.: Либідь, 1991. 304 с.
12. Кононко О.Л. Розвиток статевої свідомості хлопчиків та дівчаток у дошкільний період. *Вихователю про психологію та педагогіку сексуального розвитку дитини*: Науково-методичний збірник / за ред. Т.В. Говорун. К.:

Інститут змісту та методів навчання, 1996. С. 91-110.

13. Кочерга О. Психологія раннього дитинства, К.: Видавничий дім «Шкільний світ», Видавець Л. Галиціна, 2006. 128 с.
14. Кузнєцова О.А. Статеве виховання школярів: Навчальний посібник. Миколаїв: Вид-во „ЛІОН”, 2004. 176 с.
15. Леві В.Л. Звідки я взявся // Нестандартна дитина: Перекл. з рос. К.: Рад. шк., 1991. С. 174-205.
16. Лосева О.К. Половое воспитание детей и подростков в семье. М.: Просвещение, 1990. 32 с.
17. Мезеря І.В. Актуальні проблеми статевого виховання. Навчально-методичний посібник для самостійної роботи слухачів курсів підвищення кваліфікації вихователів дошкільних навчальних закладів. Луганськ: Знання. 2003. 28 с.
18. Новітні підходи до формування у дітей та підлітків психосексуальної культури / Упоряд.: Карсканова С.В., Сливінська Т.О. Миколаїв: «Принт-Експрес», 2007. 79 с.
19. Олійник Л.М. «Звідки я взявся?» Дитячі питання на дорослу тему. *Дитячий садок*. 2007. № 9 (393). С. 2-3.
20. Олійник Л.М. Інноваційний підхід до здійснення статевого виховання дітей від народження до десяти років – 10. *Науковий вісник Миколаївського державного університету: Збірник наукових праць*. Випуск 23: Педагогічні науки. Том 2 / За заг. ред. В.Д. Будака, О.М. Пехоти. Миколаїв: МДУ, 2008. С. 60-67.
20. Олійник Л.М. Статева соціалізація дошкільнят. *Дошкільне виховання*. 2008. № 11. С. 7-9.
21. Олійник Л.М. Статеве виховання дітей від народження до 10 років. Миколаїв: ПП «Принт-Експрес», 2008. 50 с.
22. Олійник Лія. Статеве виховання. Навчальний посібник з питань здійснення статевого виховання дітей від народження до юнацького віку. Миколаїв ПП «Принт-Експрес», 2010. 112 с
23. Приходько Ю.О. Біологічне та соціальне у статевій поведінці дитини. *Вихователю про психологію та педагогіку сексуального розвитку дитини: Науково-методичний збірник / за ред. Т.В. Говорун*. К.: Інститут змісту та методів навчання, 1996. С. 51-59.
24. Ролінський В.І. Дослідження причин гендерного насильства в школі. *Теоретико-методичні проблеми виховання дітей та учнівської молоді: Збірник наукових праць*. Житомир: Вид-во ЖДУ ім. І. Франка, 2005. Вип. 7. – С. 103-107

Викладач

Кандидат біологічних , доцент

кафедри анатомії і фізіології людини та тварин

О.Я. Глодан